

TEZĂUR LITURGIC
25 NOIEMBRIE

VIATA
SF. MARI
MUCENITE
ECATERINA

VENETIA, 1727

Βίος καὶ ἄθλησις τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Παρθένου καὶ Πανσόφου Αἰκατερίνης

Ἐκ τῆς ἐκδόσεως Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης
καὶ Προσκυνητᾶριον Σινᾶ, Ἐνετίησιν, 1727

Αὕτη ἡ ἀοίδιμος ἦτον ἀπὸ τὴν περίφημον μεγαλόπολιν Ἀλεξανδρείαν, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἀσεβοῦς βασιλέως Μαξεντίου, θυγάτηρ Κώνσταντος τοῦ πρώτου Βασιλέως, πολλὰ ὠραία καὶ εἰς τὸ κάλλος ἀμίμητος, μεγάλη εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, ἣτις ἐπαιδεύθη πᾶσαν ἑλληνικὴν γραφὴν, ἔμαθεν ὅλους τοὺς ποιητάς, Ὅμηρον, Βηργίλλιον, Ἀριστοτέλην, καὶ Πλάτωνα· οὐ μόνον δὲ τοὺς φιλοσόφους, ἀλλὰ καὶ τὰς βίβλους τῶν ἰατρῶν, Ἀσκληπιοῦ, Ἱπποκράτους, καὶ Γαληνοῦ, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ὅλην τὴν ρητορικὴν καὶ λογικὴν, καὶ πᾶσαν λέξιν καὶ γλῶσσαν ἔμαθεν, ὅπου ὅλοι ἐθαύμαζον τὴν σοφίαν αὐτῆς· καὶ οὐ μόνον οἱ ὄρωντες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀκούοντες ἐξεπλήττοντο.

Καὶ πολλοὶ πλουσιώτατοι ἄρχοντες τῆς συγκλήτου ἐζήτησαν νὰ συμπεθερεύσουν μὲ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἡ ὁποία ἦτον Χριστιανὴ κρυπτῶς διὰ τὸν μέγα διωγμὸν ὅπου ἐκίνησε τὸν καιρὸν ἐκεῖνον κατὰ τῶν πιστῶν ὁ Μαξέντιος· οἱ γοῦν συγγενεῖς καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς συνεβούλευον αὐτὴν νὰ ὑπανδρευθῆ, διὰ νὰ μὴ ὑπάγῃ ἡ βασιλεία τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς ἀλλότριον ἄνθρωπον,

καὶ ἀποξενωθῶσι ταύτης τελείως. Ἡ δὲ Αἰκατερίνα ἠγάπα τὴν παρθενίαν κατὰ πολλὰ ὡς φιλόσοφος, καὶ προφασιζομένη διαφόρους αἰτίας, ἔλεγεν, ὅτι δὲν ἔστεργε ποσῶς νὰ ὑπανδρευτῆ. Ὅταν οὖν εἶδε πὼς ἠνώχλουν αὐτὴν πολλὰ, εἶπεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ πειράζωσιν αὐτὴν, εὐρεῖτε ἓνα νέον, νὰ εἶναι ὅμοιός μου εἰς τὰ τέσσαρα χαρίσματα ὅπου ὁμολογεῖτε πὼς ὑπερβαίνω τὰς λοιπὰς νεάνιδας, καὶ τότε νὰ λάβω αὐτὸν ὁμόζυγον, ὅτι δὲν καταδέχομαι νὰ λάβω ἀναξιώτερόν μου καὶ εὐτελέστερον. Ἐρευνήσατε λοιπὸν πανταχοῦ ἐὰν εἶναι τινὰς ὅμοιός μου εἰς τὴν εὐγένειαν, εἰς τὸν πλοῦτον, εἰς τὴν σοφίαν, καὶ ὠραιότητα. Εἰ δὲ καὶ λείπει αὐτὸν ἀπὸ ταῦτα κανένα χάρισμα, δὲν εἶναι ἄξιος διὰ λόγου μου. Καὶ αὐτοὶ γινώσκοντες, ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ εὐρεθῆ τοιοῦτος ἄνθρωπος, ἀπεκρίθησαν, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης, καὶ ἄλλοι τινὲς ἦτον εὐγενεῖς καὶ πλουσιώτεροι ἀπὸ ταύτην, μόνον εἰς τὴν σοφίαν καὶ ὠραιότητα δὲν ὠμοίαζον, ἡ δὲ ἔλεγεν, ὅτι δὲν κατεδέχετο νὰ λάβῃ κανένα ἀγράμματον.

Ἡ δὲ Μήτηρ αὐτῆς εἶχεν ἓνα Πνευματικὸν ἀγιώτατον ἄνθρωπον, ὅς τις ἦτον κεκρυμμένος ἔξω τῆς πόλεως, ἐπῆρεν οὖν τὴν Αἰκατερίνα, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς αὐτὸν νὰ συμβουλευθῶσιν, ὁ δὲ ἀσκητῆς βλέπων τῆς κόρης τὴν εὐταξίαν, καὶ ἀκούων αὐτῆς τὰ γνωστικὰ καὶ μέτρια λόγια, ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ νὰ ψαρεύσῃ αὐτὴν πρὸς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Οὐρανίου Βασιλέως Χριστοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν, ἠξεύρω ἓνα θαυμάσιον

ἄνθρωπον, ὅστις σὲ ὑπερβαίνει ἀσυγκρίτως εἰς ὅλα τὰ χαρίσματα ὅποῦ εἶπες, καὶ εἰς ἕτερα ἀναρίθμητα· ἡ ὠραιότης αὐτοῦ ὑπερνικᾷ εἰς τὴν λάμπιν τὸν ἥλιον, ἡ σοφία αὐτοῦ κυβερνᾷ ὅλα τὰ αἰσθητὰ καὶ νοούμενα κτίσματα, ὁ πλοῦτος τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ διαμερίζεται εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ποτὲ δὲν ὀλιγοστεύει, ἀλλὰ μᾶλλον αὐξάνει διαδιδόμενος, ἡ εὐγένεια αὐτοῦ εἶναι ἄρρητος καὶ ἀνεκκλάητος. Ταῦτα καὶ ἕτερα πλείονα λέγων ὁ ἀσκητής, ἐνόμισεν ἡ κόρη ὅτι διὰ τινὰ ἐπίγειον ἄρχοντα ἔλεγεν, ὅθεν ἠλλοιώθη τὴν ὄψιν καὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἠρώτα καταλεπτῶς, ἐὰν ἦτον ἀληθινὰ ὅλα τὰ ἐγκώμια καὶ τὰ τοσαῦτα ἐπαινέματα ὅποῦ πρὸς αὐτὴν εἶπε διὰ τὸν ῥηθέντα ἄνθρωπον, ὁ δὲ ἐβεβαιοῦ τὰ λαληθέντα, διηγούμενος καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ χάριτας. Λέγει δὲ αὐτῷ ἡ κόρη, τίνος εἶναι υἱὸς ὁ τοσοῦτον παρὰ σοῦ εὐφημούμενος; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, οὗτος δὲν ἔχει πατέρα ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ ἐγεννήθη ἀφράστως καὶ ὑπὲρ φύσιν ἀπὸ μίαν εὐγενεστάτην ὑπεραγίαν καὶ χαριτωμένην Παρθένον, ἣτις ἠξιώθη διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτῆς ἀγιότητα, καὶ ἔμεινεν ἀθάνατος ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἀναληφθεῖσα ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, καὶ προσκυνεῖται ὑπὸ πάντων τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὡς βασίλισσα πάσης τῆς κτίσεως.

Λέγει δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ Αἰκατερίνα, εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδῶ τὸν νέον αὐτὸν περὶ τοῦ ὁποίου διηγῆσαι τοιαῦτα θαυμάσια; καὶ ὁ γέρων, ἐὰν κάμῃς καθὼς σὲ εἰπῶ, θέλεις ἀξιωθῆ νὰ ἰδῆς τὸ ὑπέρλαμπρον αὐτοῦ καὶ

πάμφωτον πρόσωπον. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ, βλέπω σε ἄνθρωπον γνωστικὸν καὶ σεβάσιμον γέροντα, καὶ πιστεύω, ὅτι δὲν ψεύδεσαι εἰς ὅσα εἶπες. Λοιπὸν ἔτοιμός εἰμι, νὰ τελέσω πάντα τὰ παρὰ σοῦ προσταπτόμενα. Τότε ὁ ἀσκητὴς ἔδωκεν αὐτῇ μίαν εἰκόνα, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον ἱστορημένη ἡ Παναγία Θεοτόκος, ἔχουσα τὸ θεῖον βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ λέγει πρὸς αὐτήν, αὐτὴ εἶναι ἡ Λειπάρθενος Μήτηρ ἐκείνου, περὶ τοῦ ὁποίου εἶπόν σοι τοιαῦτα θαυμάσια. Λάβε οὖν αὐτήν εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ κλείσασα τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνός σου, κάμε προσευχὴν ὀλονύκτιον μὲ εὐλάβειαν πρὸς αὐτήν, ἣτις ὀνομάζεται Μαρία, καὶ παρεκάλεσον αὐτήν, νὰ καταδεχθῇ, νὰ δείξῃ εἰς σὲ τὸν Υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἐλπίζω ὅτι ἐὰν δεηθῆς μετὰ πίστεως, ὑπακούει σου, νὰ ἰδῆς ἐκεῖνον ὁποῦ ποθεῖ ἡ ψυχὴ σου.

Τότε ἡ κόρη λαβοῦσα τὴν ἱερὰν Εἰκόνα, ἀπῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον, καὶ τὴν νύκτα ἐκλείσθη μόνη εἰς τὴν κάμαραν, καὶ προσηύχετο καθὼς ὁ γέρον τὴν ἠρμήνευσεν. Οὕτως οὖν δεομένη, ἀπὸ τὸν κόπον ἀφύπνωσε, καὶ βλέπει, εἰς τὸ ὄραμα αὐτῆς τὴν τῶν ἀγγέλων βασίλισσαν, καθὼς ἦτον ἱστορημένη μὲ τὸ ἅγιον βρέφος, τὸ ὁποῖον ἀκτινοβόλει ὑπὲρ τὸν ἥλιον, ὅμως ἔστρεφε πρὸς τὴν Μητέρα τὸ πρόσωπον, ὅθεν ἡ κόρη ἔβλεπε μόνον τὰ τούτου ὀπίσθια, καὶ ποθοῦσα νὰ ἰδῇ αὐτὸ ἀπ' ἔμπροσθεν, ἀπῆλθεν ἀπὸ τὸ ἕτερον μέρος, ὁ δὲ Χριστὸς ἔστρεφε πάλιν ἐκεῖθεν τὸ πρόσωπον. Τούτου γενομένου τρισσῶς, ἀκούει τὴν

Παναγίαν καὶ ἔλεγε ταῦτα, ἰδὲ τέκνον τὴν δούλην σου Αἰκατερίναν πόσον εἶναι ὠραία καὶ πάγκαλος. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, μάλιστα τόσον εἶναι ζοφώδης καὶ ἄσχημος, ὅπου δὲν δύναμαι νὰ βλέπω αὐτήν. Λέγει αὐτῷ ἢ Θεοτόκος, δὲν εἶναι πάνσοφος ὑπὲρ πάντας τοὺς ρήτορας, πλουσία καὶ εὐγενής ὑπὲρ τὰς νεάνιδας πασῶν τῶν πόλεων; ὁ δὲ Χριστὸς ἀπεκρίνατο, μάλιστα λέγω σοι μῆτερ μου, ὅτι εἶναι ἄγνωστος, πένης, καὶ τοσοῦτον εὐκαταφρόνητος, ἕως οὗ εὐρίσκεται εἰς τοιαύτην διάθεσιν, ὅπου δὲν καταδέχομαι νὰ μὲ ἰδῆ εἰς τὸ πρόσωπον. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ, δέομαί σου γλυκύτετον τέκνον μου, μὴ καταφρονήσης τὸ πλάσμα σου, ἀλλὰ νουθέτησον αὐτήν, καὶ ἐρμήνευσον αὐτήν τί νὰ πράξῃ, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν δόξαν σου, καὶ νὰ ἰδῆ τὸ ὑπέρλαμπρόν σου καὶ παμπόθητον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμοῦσι νὰ βλέπουν οἱ Ἄγγελοι. Ὁ δὲ Χριστὸς ἀπεκρίνατο, ἄς ὑπάγῃ εἰς τὸν γέροντα, παρ' οὗ ἔλαβεν τὴν εἰκόνα, καὶ καθὼς τὴν συμβουλεύσει, ἄς κάμῃ, καὶ τότε ἀφ' οὗ βαπτισθῆ, θέλει μὲ ἰδῆ, νὰ λάβῃ πολλὴν ἀγαλλίασιν, καὶ ὠφέλειαν.

Ταῦτα ἰδοῦσα ἡ κόρη, ἐξύπνησε, καὶ θαυμάζουσα τὴν ὀπτασίαν αὐτήν, ἀπῆλθε τὸ πρωὶ μὲ ὀλίγας γυναῖκας εἰς τὸ κελλίον τοῦ γέροντος, καὶ πεσοῦσα μετὰ δακρύων εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἐδιηγῆθη τὰ ὄραθέντα, καὶ παρεκάλει μετὰ δεήσεως, νὰ νουθετήσῃ αὐτήν, πῶς νὰ πράξῃ νὰ ἀπολαύσῃ τὸν ποθοῦμενον. Ὁ δὲ ὄσιος ἐδιηγῆθη αὐτῇ καταλεπτῶς πάντα τὰ μυστήρια τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως, ἀρξάμενος ἀπὸ τὴν

κοσμοποιΐαν, καὶ πλαστούργησιν τοῦ προπάτορος, ἕως εἰς τὴν τελευταίαν ἔλευσιν τοῦ δεσπότη Χριστοῦ. Καὶ περὶ τῆς ἀνεκκλαλήτου δόξης τοῦ Παραδείσου, καὶ τῆς πανδύνου καὶ ἀτελευτήτου κολάσεως εἶπεν αὐτῇ. Καὶ τόσον κατήχησεν αὐτὴν ἰσταμῶς, ὅπου ἐγνώρισεν εἰς ὀλίγον διάστημα πᾶσαν ἀκρίβειαν τῆς πίστεως, ὡς ἔμπειρος γραμμάτων καὶ πάνσοφος. Ὅθεν πιστεύουσα ἐξ ὅλης καρδίας ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ ἅγιον Βάπτισμα.

Ἐπειτα παρήγγειλεν αὐτῇ νὰ δεηθῇ πάλιν μετὰ πόθου πολλοῦ τῆς ὑπεραγίας διὰ νὰ ἐμφανισθῇ αὐτῇ ὡς τὸ πρότερον. Ἐκδυθεῖσα γοῦν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐνδυθεῖσα στολὴν ἀδιάφθορον, ἀπῆλθεν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐδέετο νῆσις, καὶ μετὰ δακρύων προσηύχετο, ἕως οὗ πάλιν ἀφύπνωσε. Καὶ τότε βλέπει τὴν Οὐράνιον ἄνασσαν μὲ τὸ θεῖο βρέφος καὶ τὸ ὁποῖον ἔβλεπε τὴν Αἰκατερίναν μὲ πολὺ σπλάγχνος καὶ ἰλαρότητα, καὶ ἡ μὲν Θεομήτωρ ἠρώτησε τὸν δεσπότην ἐὰν ἤρεσεν αὐτῷ ἡ Παρθένος, ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, τῶρα ἐγένετο λελαμπρυσμένη καὶ ἔνδοξος ἡ πρῶην ζοφώδης καὶ ἄτιμος, ἡ πένης καὶ ἄγνωστος ἐγένετο πλουσία καὶ πάνσοφος, ἡ καταφρονημένη καὶ ἄσημος, ἐγένετο εὐγενὴς καὶ περίφημος, καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν καὶ χαρίτων εἶναι ἐμπεπλησμένη, καὶ τόσον ὀρέγομαι αὐτὴν, ὅπου στέργω νὰ μνηστευθῶ αὐτὴν διὰ νύμφην μου ἄφθορον. Τότε ἡ Αἰκατερίνα ἔπεσε κατὰ γῆς μὲ δάκρυα λέγουσα, οὐκ εἰμι ἄξια, ὑπερένδοξε Δέσποτα,

νά βλέπω τὴν βασιλείαν σου, ἀλλὰ ἀξιώσον με νὰ συναριθμηθῶ μὲ τοὺς δούλους σου. Ἡ δὲ Θεοτόκος ἔλαβε τὴν δεξιὰν χεῖρα τῆς κόρης, καὶ λέγει αὐτῷ, δὸς αὐτῇ διὰ ἄρραβῶνα τέκνον μου, δακτυλίδιον, διὰ νὰ νυμφευθῆς αὐτὴν καὶ νὰ ἀξιώσης αὐτὴν τῆς βασιλείας σου. Τότε ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἔδωκεν αὐτῇ ἓνα δακτυλίδιον ὠραιότατον λέγων ταῦτα. Ἴδου σήμερόν σε λαμβάνω διὰ νύμφην μου ἄφθορον, καὶ αἰώνιον, καὶ φύλαξον ἀκριβῶς τὴν συμφωνίαν ταύτην, νὰ μὴ λάβης ποσῶς ἄλλον νυμφίον ἐπίγειον. Ταῦτα εἰπὼν, ἔλαβε τέλος ἡ ἕκστασις, καὶ ἐγερθεῖσα ἡ κόρη, βλέπει κατ' ἀλήθειαν εἰς τὴν δεξιὰν αὐτῆς τὸ δακτυλίδιον, καὶ ἔλαβε τόσῃν εὐφροσύνῃν καὶ ἀγαλλίασιν, ὅπου ἠχμαλωτίσθη ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸν θεῖον ἔρωτα ἡ καρδία αὐτῆς, καὶ τόσον ἠλλοιώθη θαυμασίαν ἀλλοίωσιν, ὅπου δὲν ἐφρόνει πλέον ἐπίγεια πράγματα, ἀλλὰ μόνον τὰ ἄφθαρτα κάλλη τοῦ ποθουμένου Χριστοῦ ἐφαντάζετο, αὐτὸν ἐπόθει, αὐτὸν ἐμελέτα κοιμωμένη καὶ ἔξυπνος.

Ὁ δὲ παράνομος βασιλεὺς Μαξέντιος ἔχοντας ζῆλον πολὺν καὶ ἀνείκαστον εἰς τοὺς ἀναισθήτους θεοὺς ὁ ἀναισθητότερος τούτων καὶ ἀλογώτερος, ἔστειλεν εἰς ὅλα τὰ κάστρα καὶ χῶρας τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ πρόσταγμα ὅπου ἔγραφε ταῦτα· Ἐγὼ ὁ Βασιλεὺς Μαξέντιος χαιρετῶ ὅλους ἐκείνους ὅπου εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, καὶ προστάσω νὰ συναχθῆτε ὅλοι τὸ γρηγορώτερον ἐδῶ εἰς τὰ βασίλεια, νὰ τιμήσωμεν ἀξίως τοὺς μεγάλους θεοὺς, δείχνοντες πρὸς αὐτοὺς

εὐγνωμοσύνην τὴν πρέπουσαν, καὶ προσφέροντες αὐτοῖς τὰς θυσίας ἕκαστος, ὅσον δύναται, ἐπειδὴ καὶ ἕκαμαν εἰς ἡμᾶς τόσας εὐεργεσίας καὶ χάριτας. Ὅστις δὲ καταφρονήσῃ τοῦτό μου τὸ πρόσταγμα, καὶ τολμήσῃ νὰ προσκυνήσῃ ἄλλον θεόν, θέλει λάβῃ ἀπὸ ἡμᾶς πολλὰς ζημίας καὶ διάφορα κολαστήρια.

Ἀφ' οὗ γοῦν ἔφθασαν εἰς τὰς πόλεις πάσας τοιαῦτα προστάγματα, ἐσυνηθροίσθη πλῆθος λαοῦ ἀναρίθμητον, ἐπισύρων ἕκαστος κατὰ τὸ δυνατόν αὐτῷ, ἕτερος βόας, καὶ ἄλλος πρόβατα, οἱ δὲ πτωχοὶ πετεινὰ καὶ ἕτερα ὅμοια. Ὅτε οὖν ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς βδελυρᾶς αὐτῆς πανηγύρεως, ἐθυσίασεν ὁ ἄγνωστος βασιλεὺς ταύρους ἑκατὸν καὶ τριάκοντα, οἱ δὲ λοιποὶ ἡγεμόνες καὶ ἄρχοντες ὀλιγώτερα, καὶ ἀπλῶς, ἕκαστος προσέφερε τὴν θυσίαν τὴν κατὰ δύναμιν, διὰ νὰ δείξουν πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην, καὶ πρὸς τοὺς ἀνοσίους θεοὺς αὐτῶν ὀσιότητα. Ἐπλήσθη γοῦν πᾶσα ἡ πόλις ἀπὸ τὰς φωνὰς τῶν σφαγέντων ζώων καὶ ἀπὸ τὸν καπνὸν τῶν θυσιῶν, ὥς τε ὅπου ἦτον πανταχοῦ μεγάλη στενοχωρία καὶ σύγχυσις, ὁ δὲ ἀὴρ ἐμολύνετο τούτων οὕτω γενομένων.

Βλέπουσα ἡ εὐλαβῆς καὶ περικαλῆς Αἰκατερίνα τοιοῦτον ναυάγιον χαλεπώτατον ὅπου εἶχον οἱ ἄνθρωποι καὶ ἀπήγοντο βιαίως εἰς τὴν ἀσέβειαν, καὶ διὰ νὰ φύγουν θάνατον πρόσκαιρον, προέδιδον τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς αἰώνιον κόλασιν, ἐπλήγη δεινῶς τὴν καρδίαν, συμπονοῦσα τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν καὶ

συμπάσχουσα. Ὅθεν ἐκίνησεν ἀπὸ ζῆλον ἔνθεον, λαβοῦσα εἰς τὴν συνοδίαν αὐτῆς ὀλίγους δούλους, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν ναόν, ὅπου τὴν θυσίαν ἐτέλουν οἱ ἄφρονες, καὶ ὡς ἐστάθη εἰς τὴν θύραν, ἐτράβηξε τὴν ὄψιν πάντων πρὸς τὸ ἀμήχανον κάλλος αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἐμαρτύρει καὶ τὴν ἔνδοθεν ὠραιότητα.

Ἐμήνυσε γοῦν τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἔχει νὰ εἰπῆ αὐτῷ λόγον ἀναγκαίας τινὰς ὑποθέσεως, ὅς τις ἐπρόσταξε νὰ εἰσέλθῃ, ἢ δὲ ἦλθεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Καὶ πρῶτον μὲν ἔκαμεν αὐτῷ μετάνοιαν, ἔπειτα ἐσύντυχε ταῦτα σταθερὰ καὶ ἐλεύθερα. Ἐπρεπέ σου, ὦ βασιλεῦ καὶ πρότερον νὰ γνωρίσῃς τὴν πλάνην ὅπου ἔχετε, λατρεύοντες ὡς Θεοὺς εἴδωλα φθαρτὰ καὶ ἀναίσθητα, ὅτι ἐντροπὴ μεγάλη εἶναι εἰς ὑμᾶς νὰ ὑπάρχετε τόσον φανερὰ τυφλοὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν, προσκυνοῦντες ἀνόητοι τοιαῦτα βδελύγματα.

Καὶ κἂν τὸν σοφὸν σου Διόδωρον δὲν πιστεύεις, ὅστις λέγει πὼς ἦτον ἄνθρωποι οἱ θεοὶ σου, καὶ ἐτελείωσαν τὸν βίον ἐλεινῶς, ἀλλὰ διὰ τινὰς πράξεις ὅπου ἐτέλεσαν, ἦγουν ἀνδρείας, ἢ ἐτέρας σπουδῆς, τινὲς ὠνόμασαν αὐτοὺς ἀθανάτους ὡς ἀνόητοι, καὶ μὲ στήλας καὶ εἴδωλα καὶ ὅμοια τούτοις ἐτίμησαν, οἱ δὲ μεταγενέστεροι, μὴ ἠξεύροντες τὴν γνώμην τῶν προγόνων αὐτῶν, ὅτι μόνον διὰ ἐνθύμησιν ἔστησαν αὐτοῖς ἀνδριάντας, ἀλλὰ νομίζοντες πὼς εἶναι πράγμα εὐσεβὲς καὶ εὐάρμοστον, ἐπροσκύνησαν αὐτοὺς ὡσπερ Θεοὺς. Ἐτι δὲ καὶ ὁ Χαιρωνεὺς Πλούταρχος μέμφεται καὶ καταφρονεῖ ὅσους ἐπλανήθησαν νὰ

σέβωνται τοιαῦτα ἀγάλματα. Τούτων τῶν διδασκάλων σου ἔπρεπε νὰ πιστεύσης ὃ βασιλεῦ, καὶ νὰ μὴ γίνεσαι αἰτία τῆς ἀπωλείας τοσοῦτων ψυχῶν, διὰ τὰς ὁποίας θέλεις κληρονομήσῃ ἀτελεύτητον κόλασιν. Εἷς ἐστὶν ὁ ἀληθὴς Θεός, ἀϊδιος, προἀναρχος, καὶ ἀθάνατος, ὅστις ὕστερον ἐγένετο διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἄνθρωπος. Διὰ τούτου οἱ βασιλεῖς βασιλεύουσιν, αἱ ἐπαρχίαι κυβερνῶνται, τὰ στοιχεῖα καὶ ὅλος ὁ κόσμος συνίστανται, καὶ πάντα τὰ κτίσματα ἐκτίσθησαν μετὰ ἓνα λόγον αὐτοῦ, καὶ διαμένουσιν. Οὗτος ὁ παντοδύναμος Θεὸς καὶ πανάγαθος, δὲν ἔχει χρεῖαν ἀπὸ τοιαύτης θυσίας, οὐδὲ εὐφραίνεται εἰς τὰς σφαγὰς τῶν ἀνευθύνων ζῶων ὅπου δὲν ἔπταισαν, ἀλλὰ μόνον προστάσσει νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἀπαρασάλευτα.

Ταῦτα ἀκούσας ἐθυμώθη πολλὰ ὁ Μαξέντιος, καὶ ἔμεινε ἄφωνος ὥραν πολλήν. Ἐπειτα μὴ δυνάμενος νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὰ λόγια αὐτῆς, ἀπεκρίνατο. Ἄφες ἡμᾶς νὰ τελειώσωμεν τὴν θυσίαν, καὶ τότε θέλομεν ἀκούσῃ τοὺς λόγους σου καλιώτερα, ἀφ' οὗ γοῦν ἐτέλεσε τὴν βδελυρὰν αὐτοῦ πανήγυριν, προστάσσει νὰ φέρουν τὴν ἀγίαν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ λέγει αὐτῇ, εἰπέ ἡμῖν τίς εἶσαι, καὶ τίνες οἱ λόγοι ὅπου πρὸς ἡμᾶς ἔλεγες; ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· ἐγὼ εἰμι θυγάτηρ τοῦ πρὸ σοῦ βασιλέως Κώνσταντος, καλοῦμαι δὲ Αἰκατερίνα, εἶμαι πεπαιδευμένη εἰς ὅλας τὰς ἐπιστήμας τῶν γραμμάτων, Ῥητορικὴν, Φιλοσοφίαν, Γεωμετρίαν, καὶ τὰς λοιπὰς, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ὡς μάταια καὶ ἀνωφελῆ

κατεφρόνησα, καὶ ἦλθον νὰ νυμφευθῶ τῷ δεσπότη Χριστῷ, ὅστις λέγει ταῦτα διὰ τοῦ Προφήτου αὐτοῦ, ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

Ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάζων τὴν σοφίαν αὐτῆς καὶ σύνεσιν, καὶ βλέπων τόσον κάλλος καὶ ὠραιότητα, ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἦτον εἰς τὴν γῆν ἀπὸ θνητοῦς γονεῖς γεγεννημένη, ἀλλὰ καμία θεὰ ἀπ' ἐκείνας, ὅπου αὐτὸς ἐσέβετο, καὶ διελέγετο πρὸς αὐτὸν μὲ σχῆμα ἀνθρώπινον. Καὶ φανερώσας εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν γνώμην, ἀπεκρίθη αὐτῷ ἡ μακαρία λέγουσα, ἀληθῶς εἶπας, ὦ βασιλεῦ, διατὸ ὀνομάζεις θεοὺς τοὺς δαίμονας, οἵτινες δείχνουν διάφορα φαντάσματα πρὸς σέ, καὶ πλανῶντες παρακινουσί σε εἰς ἀσέλγειαν, καὶ ἐτέρας ἀτόπους ἐπιθυμίας. Ἐγὼ δὲ εἰμι γῆ καὶ πηλός, καὶ μὲ ἔπλασεν ὁ Θεὸς εἰς μορφήν τοιαύτην, καὶ μὲ ἐτίμησε μὲ τὸ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ὁμοίωσιν, καὶ ἀπὸ τοῦτο πρέπει νὰ θαυμάζεται μάλιστα ἡ σοφία τοῦ πλάσαντος, ἐπειδὴ εἰς τόσῃν εὐτελεῖ ὕλην τοῦ πηλοῦ ἐδυνήθη νὰ δώσῃ τόσῃν εὐμορφίαν καὶ ὠραιότητα.

Εἰς ταῦτα ἐκάκισεν ὁ Μαξέντιος λέγωντας, μὴ λέγῃς κακὸν διὰ τοὺς θεοὺς, οἵτινες ἔχουν δόξαν ἀθάνατον. Καὶ ἡ μάρτυς ἀνταπεκρίνατο, ἐὰν θέλῃς νὰ ἀποτινάξῃς ὀλίγον τὴν ἀχλὺν καὶ σκοτισμὸν τῆς ἀπάτης, θέλεις γνωρίσῃ τὴν τῶν θεῶν σου εὐτέλειαν, καὶ νὰ καταλάβῃς τὸν ἀληθῆ Θεόν, τοῦ ὁποίου τὸ θαυμάσιον

ὄνομα μόνον λαλούμενον, ἢ καὶ ὁ Σταυρὸς αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα διατυπούμενος, διώκει τοὺς θεοὺς σου καὶ ἀφανίζει αὐτούς, καὶ ἐὰν ὀρίξης, θέλω ἀποδείξω σοὶ φανερὰ τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, δὲν ἠθέλησε νὰ διαλεχθῆ, φοβούμενος μήπως καὶ τὸν νικήσῃ μὲ ἀποδείξεις, καὶ καταισχυνθῆ, ἀλλὰ εἶπε ταῦτα προφασιζόμενος, ἄπρεπον εἶναι νὰ διαλέγεται ὁ Βασιλεὺς μὲ γυναῖκας, ἀμὴ νὰ συνάξω τοὺς σοφοὺς τῶν Ῥητόρων μου, καὶ τότε νὰ καταλάβῃς τῶν προβλημάτων σου τὴν ἀσθένειαν, καὶ ἐγνωρίσασα τὸ συμφέρον σου, νὰ πιστεύσῃς εἰς τὰ ἡμέτερα δόγματα. Ταῦτα εἶπε, καὶ προστάσσοντας νὰ φυλάττουσιν ἀκριβῶς τὴν μάρτυρα, ἔστειλεν ἐπιστολὴν εἰς ὅλα τὰ κάστρη τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ, διαλαμβάνουσιν οὕτως· ἐγὼ ὁ βασιλεὺς Μαξέντιος χαιρετῶ ὅλους τοὺς σοφοὺς τῶν ἐλλήνων καὶ Ῥήτορας, τοὺς ὁποίους παρακαλῶ νὰ ἔλθετε πρὸς με ταχέως, ἐπικαλεσάμενοι τὸν σοφώτατον Θεὸν Ἑρμῆν, καὶ τὰς αἰτίας τῆς γνώσεως Μούσας. Διὰ νὰ ἐπιστομίσετε ἓνα σοφώτατον γύναιον, ὅπου ἐνεφανίσθη εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας, καὶ χλευάζει τοὺς μεγάλους θεοὺς, ὀνομάζον τὰς πράξεις αὐτῶν μύθους καὶ φλυαρήματα, καὶ οὕτω θέλετε δεῖξῃ τὴν πατριὸν ὑμῶν σοφίαν, νὰ θαυμαστωθῆτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀπ' ἐμοῦ νὰ λάβετε χαρίσματα ἄπειρα διὰ ἀμοιβὴν τοῦ κόμου ὑμῶν.

Συνήχθησαν οὖν οἱ ἐκλεκτότεροι καὶ σοφώτεροι Ῥήτορες, τὸν ἀριθμὸν πενήκοντα, ὄξεις εἰς τὸ νοῆσαι, καὶ εἰς τὸ λαλεῖν ἱκανώτατοι, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπε ταῦτα ὁ Μαξέντιος, ἐτοιμάσθητε ἐπιμελέστατα, νὰ ἀγωνισθῆτε ἀνδρείως καὶ μὴ ὀκνεύσετε, θαρροῦντες, ὅτι μὲ γυναῖκα ἔχετε τὴν διάλεξιν, ἀλλὰ ὥσπερ νὰ εἴχετε ἀνταγωνιστὴν ἀνδρειότατον τὸν σοφώτατον Ῥήτορα, οὕτω βάλετε ὅλην τὴν σπουδὴν καὶ δεῖξτε τὴν σοφίαν ὑμῶν, ὅτι καθὼς ἐγὼ ἀκριβῶς ἐγνώρισα αὐτὴν, ὑπερβαίνει εἰς τὴν σοφίαν αὐτὸν τὸν θαυμάσιον Πλάτωνα. Λοιπὸν παρακαλῶ ὑμᾶς, ὥσπερ νὰ εἴχετε αὐτὸν ἐκεῖνον ἀνταγωνιζόμενον, οὕτως ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν ἐπιδείξατε, καὶ ἐὰν νικήσητε, θέλω δῶσθαι ὑμῖν μεγάλα χαρίσματα, εἰ δὲ καὶ νικηθῆτε, θέλετε λάβῃ αἰσχύνην ἀνείκαστον, καὶ ἐπωνείδιστον θάνατον.

Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Μαξεντίου, ἀπεκρίθη εἰς Ῥήτορ ὁ τῶν ἄλλων ἐπιφανέστερος· ἂν ἦτον ἡ φρονιμωτέρα γυνή, ὃ βασιλεῦ καὶ φιλοσοφωτέρα, δὲν θέλει δυνηθῆναι νὰ συντύχη ἐναντίον ἡμῶν, καὶ πρόσταξε νὰ ἔλθῃ, καὶ τότε νὰ ἰδῆς τὴν ἀλήθειαν. Ἀκούσας οὖν τὸν ῥήτορα ὁ Μαξέντιος οὕτω καυχώμενον, ἐνεπλήσθη ὅλος ἡδονῆς καὶ φαιδρότητος, ἐλπίζων ὁ μάταιος, νὰ νικήσῃ ἡ θρασεῖα γλῶσσα καὶ ἀκόλαστος τὴν φιλοσοφίας καὶ ἐπεικείας γέμουσαν. Λοιπὸν κελεύει νὰ φέρουν τὴν ἁγίαν Αἰκατερίναν.

Ἦτον δὲ συνηγμένον πλῆθος πολὺ εἰς τὸ θέατρον, νὰ ἰδοῦν τὸ ἀποβησόμενον. Ἀλλὰ πρὶν νὰ φθάσουν οἱ

ἀπεσταλμένοι εἰς τὴν ἅγιαν, ἦλθεν οὐρανόθεν Μιχαὴλ ὁ Ἀρχάγγελος, καὶ λέγει αὐτῇ, μὴ φοβοῦ ἢ παῖς τοῦ Κυρίου. Ἴδου γὰρ ὁ Κύριος θέλει δώσῃ σοί σοφίαν εἰς τὴν σοφίαν σου, νὰ νικήσῃς τοὺς ρήτορας. Καὶ οὐ μόνον αὐτοί, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ νὰ πιστεύσωσι διὰ σοῦ, καὶ νὰ λάβετε πάντες τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον.

Λαβόντες δὲ αὐτὴν οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπῆγαν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ εὐθὺς ὁ γενναῖος ἐκεῖνος ρήτωρ εἶπε ταῦτα μὲ σοβαρὸν βλέμμα φθεγγόμενος, σὺ εἶσαι ὅπου ὑβρίζεις τοὺς θεοὺς ὑμῶν τοσοῦτον ἀναίσχυντα; ἢ δὲ ἅγια ἀπεκρίθη αὐτῷ μὲ πραότητα, ἐγὼ εἰμί, πλὴν οὐκ ἀναίσχυντος καθὼς εἶπες καὶ ἰταμῶς, ἀλλὰ μετρίως καὶ φιλαλήθως μάλιστα. Καὶ ὁ ρήτωρ· ἐπειδὴ οἱ μεγάλοι ποιηταὶ ὀνομάζουσιν αὐτοὺς ὑψηλοὺς, πῶς σὺ τολμᾷς καὶ κινεῖς κἂν αὐτὴν τὴν γλῶσσαν μὲ τόσην θρασύτητα, ὅπου ἔδοκίμασες τὴν σοφίαν αὐτῶν, καὶ ἐκοινώνησες τῆς γλυκύτητος; ἢ δὲ ἀπεκρίνατο· Τὴν μὲν σοφίαν ἔχω ἀπὸ τὸν Θεὸν μου χάριν, ὅς τις εἶναι ἢ σοφία καὶ ἡ ζωὴ, καὶ ὅς τις αὐτὸν φοβεῖται καὶ φυλάττει αὐτοῦ τὰ θεῖα προστάγματα, εἶναι ὄντως φιλόσοφος, ἀμὴ τὰ ἔργα τῶν θεῶν σας καὶ αἱ διηγήσεις, εἶναι ἄξια ψόγου, καὶ γεμάτα ἀπάτην, καὶ καταγέλαστα. Πλὴν εἶπέ μοι, τίς ἀπὸ τοὺς μεγάλους σου ποιητᾶς, καθὼς λέγεις, καὶ πῶς θεοὺς αὐτοὺς ἐπωνόμασεν;

Ὁ δὲ ρήτωρ εἶπε· πρῶτα μὲν ὁ σοφώτατος Ὅμηρος ἐπευχόμενος πρὸς τὸν Δία, λέγει, Ζεῦ κύδιστε μέγιστε

καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι, καὶ ὁ περίβλεπτος Ὀρφεὺς εἰς τὴν θεογονίαν αὐτοῦ λέγει ταῦτα, εὐχαριστῶν τῷ Ἀπόλλωνι, ᾧ αἶα Λητοῦς Υἱὲ ἑκατηβόλε, φοῖβε κραταῖε παιδερκές, θνητοῖς καὶ ἀθάνατοισιν ἀνάσσων, ἦλιε χρυσίοισιν ἀειρόμενε πτερύγεσιν. Οὕτως οὖν οἱ πρῶτοι τῶν Ποιητῶν καὶ κράτιστοι ἐτίμουν αὐτοὺς καὶ ἐκάλουν Θεοὺς ἀθανάτους. Ἀπατᾶσαι γοῦν σὺ ἢ πάνσοφος, νὰ προσκυνῆς τὸν ἐσταυρωμένον, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ποιητῆς Θεὸν ὠνόμασε.

Καὶ ἡ Μάρτυς· αὐτὸς ὁ Ὅμηρος λέγει πάλιν εἰς ἄλλον τόπον διὰ τὸν μέστιστον σου Θεὸν Δία, πῶς εἶναι ψεύστης, ἀπατεῶν, πανοῦργος, καὶ σκολιώτατος, καὶ πῶς ἤθελαν νὰ δέσουν αὐτὸν ἡ Ἥρα, ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἐὰν δὲν ἔφευγε νὰ κρυφθῆ. Ὁμοίως φαίνονται καὶ ἄλλα ὅμοια εἰς καταφρόνησιν τῶν Θεῶν σας. Ἐπεὶ δὲ τὸν ἐσταυρωμένον εἶπες πῶς δὲν λέγει αὐτὸν τις παλαιὸς διδάσκαλος οὔτε ὁμολογεῖ αὐτὸν Θεόν, ἔπρεπε νὰ μὴ περιεργαζώμεθα, οὔτε νὰ πολυπραγμονῶμεν περὶ αὐτοῦ, ὅστις εἶναι Θεὸς ἀληθῆς, οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης, ἡλίου καὶ σελήνης, καὶ παντὸς ἀνθρωπίνου γένους δημιουργός, ἀκατάληπτος, ἀνεξιχνίαστός τε καὶ ἄρρητος. Ἀλλὰ διὰ ἀληθεστέραν πίστῳσιν, ἄκουσον τί λέγει περὶ αὐτοῦ ἡ σοφωτάτη Σίβυλλα, μαρτυροῦσα αὐτοῦ τὴν ἔνθεον σάρκωσιν καὶ τὴν σωτήριον Σταύρωσιν. Ὅψὲ ποτὲ τις ἐπὶ τὴν πολυσχεδῆ ταύτην ἐλάσει γῆν, καὶ δίχα σφάλματος γενήσεται σὰρξ, ἀκαμάτοις δὲ θεότητος ὄροις ἀνιάτων παθῶν λύσει φθοράν, καὶ τούτῳ φθόνος

γενήσεται ἐξ ἀπίστου λαοῦ, καὶ εἰς ὕψος κρεμασθήσεται ὡς θανάτου κατάδικος.

Ἄκουσον δὲ καὶ τὸν ἀψευδῆ σου Ἀπόλλωνα, πῶς καὶ στανικῶς ὁμολόγησε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀπαθῆ, βιαζόμενος ὑπὸ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως. Εἷς με, φησί, βιάζεται Οὐράνιος, ὃς ἐστὶ φῶς τριλαμπές, ὃ δὲ παθὼν Θεὸς ἐστὶ, καὶ οὐ θεότης παθὼν αὐτῆ, ἄμφω γὰρ βροτόσωμος, καὶ ἄμβροτος, αὐτὸς ἤδη Θεὸς καὶ ἀνὴρ, πάντα φέρων ἐκ θνητῆς Σταυρόν, ὕβριν, ταφήν, καὶ τὰ ἐξῆς. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀπόλλων διὰ τὸν ὄντως Θεόν, ὃ ὁποῖος εἶναι συνάναρχος τῷ γεγεννηκότι καὶ συναἶδιος, ἀρχὴ καὶ ρίζα καὶ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων. Ἐδημιούργησε τὸν κόσμον ἐκ τοῦ μὴ ὄντως εἰς τὸ εἶναι, καὶ διακρατεῖ καὶ συνέχει αὐτόν, ὁμοούσιος δὲ ὑπάρχων τῷ Πατρὶ, γέγονεν ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς, καὶ περιεπάτησεν εἰς τὴν γῆν, νουθετήσας, διδάξας, καὶ πάντα πραγματευσάμενος δι' ἡμᾶς, εἶτα καὶ θάνατον κατεδέξατο δι' ἡμᾶς τοὺς ἀγνώμονας, διὰ νὰ λύσῃ τὴν πρώτην καταδίκην, καὶ νὰ λάβωμεν τὴν ἀρχαίαν ἀπόλαυσιν καὶ μακαριότητα, καὶ οὕτως ἀνοίγονται ἡμῖν πάλιν αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου, τὰς ὁποίας κακῶς ἀπεκλείσαμεν, καὶ ἀναστὰς τριήμερος, ἀνῆλθεν εἰς Οὐρανοὺς, ὅθεν καὶ κατήλθεν.

Ἀπέστειλε δὲ τοῖς μαθηταῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τοὺς ὁποίους ἔπεμψεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἐκήρυξαν αὐτοῦ τὴν θεότητα, διὰ νὰ λυτρώσουν τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς ἀπιστίας, καὶ οὕτω πρέπει καὶ σὺ νὰ

πιστεύσης φιλόσοφε, νὰ γνωρίσης τὸν ἀληθῆ Θεόν, νὰ γένης δοῦλος αὐτοῦ, ἐὰν ποθῆς τὸ συμφέρον σου, ὅς τις εἶναι ἐλεήμων καὶ εὐσπλαγκνος, καὶ προσκαλεῖται τοὺς ἁμαρτήσαντας, λέγων· Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Πίστευσον οὖν κἂν τῶν ποιητῶν σου καὶ Θεῶν σου, τοῦ Πλάτωνος λέγω, Ὀρφέως καὶ Ἀπόλλωνος, οἱ ὅποιοι καθαρὰ καὶ σαφέστατα ἢ καὶ ἄκοντες, Θεὸν τὸν Χριστὸν ὠμολόγησαν, τὸν ὅποιον αὐτὸς ὁ παντοδύναμος Κύριος ὠκονόμησε, διὰ νὰ μὴ ἔχητε εἰς τοῦτο καμίαν πρόφασιν.

Αὐτὰ καὶ ἕτερα πλείονα λέγουσα ἢ πάνσοφος ρήτωρ καὶ πάγκαλλος, τὰ ὅποια ἀφήνω διὰ τὴν πολυλογίαν, κατέπληξε τὸν φιλόσοφον, ὅς τις ἔμεινεν ἄφρωνος, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ λαλήσῃ τὸ σύνολον. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν αὐτὸν οὕτως ἠττηθέντα καὶ θαυμαζόμενον, ἐπρόσταξε τοὺς ἐπιλοίπους νὰ διαλεχθοῦν μὲ τὴν μάρτυρα. Οἱ δὲ ἀπαγορεύουσι τὸν ἀγῶνα, λέγοντες, δὲν ἔχομεν νὰ ἀντισταθοῦμεν τῇ ἀληθείᾳ, οὔτε δυνάμεθα, βλέποντες μάλιστα νενικημένον τὸν προεστῶτα ἡμῶν. Τότε ὁ Μαξέντιος θυμωθείς, προστάσσει νὰ ἀνάψωσι πυρκαϊὰν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, καὶ νὰ καύσουν τοὺς ρήτορας, οἵτινες ἀκούσαντες τὴν ἀπόφασιν, ἔπεσον εἰς τοὺς πόδας τῆς ἀγίας, δεόμενοι νὰ συγχωρήσῃ αὐτοῖς ὁ Κύριος, ὅσα ἐν ἀγνοίᾳ ἤμαρτον, καὶ νὰ ἀξιωθοῦν τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος, καὶ τῆς δωρεᾶς τοῦ παναγίου Πνεύματος. Ἡ δὲ ἀγία ἐμπληθεῖσα ἡδονῆς καὶ

ἀγαλλιᾶσεως, εἶπεν αὐτοῖς· ὄντως μακάριοι ὑμεῖς καὶ καλότυχοι, ὅτι τὸ σκότος ἀφήκατε καὶ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας ἠκολουθήσατε, καὶ φθειρόμενον ἐπὶ γῆς βασιλέα καταλιπόντες, προσήλθετε εἰς τὸν ἄφθαρτον καὶ Οὐράνιον, μὴ ἀμφιβάλλετε εἰς τοῦτο, ὅτι τὸ πῦρ ὁποῦ σᾶς φοβερίζουν οἱ ἀσεβεῖς, θέλει γίνῃ εἰς ὑμᾶς Βάπτισμα, καὶ κλίμαξ οὐράνιος, νὰ καθάρῃ πᾶσαν κηλίδα καὶ ῥύπον ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ ὡς ἀστέρας φαινοὺς νὰ παραπέμψῃ ἡμᾶς εἰς τὸν βασιλέα ἐκεῖνον, νὰ ποιήσῃ ὑμᾶς φίλους αὐτοῦ ἠγαπημένους. Ταῦτα λέγουσα ἡ ἅγια, παρεκίνησεν αὐτοὺς μὲ τοιαύτας ἐλπίδας, καὶ ἐσημείωσεν ὅλως ἓνα καθ' ἓνα μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ μέτωπον, καὶ μετὰ εὐχαριστίας καὶ ἡδονῆς ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸ μαρτύριον. Οἱ δὲ στρατιῶται ἔριψαν αὐτοὺς εἰς τὴν πυρὰν καίροντας, τῇ 13' τοῦ νοεμβρίου μηνός.

Ἐσπέρας δὲ ὑπῆγαν τινὲς εὐσεβεῖς καὶ φιλόχριστοι, νὰ συνάξουν τὰ λείψανα αὐτῶν, καὶ τὰ εὐρήκασιν ὅλα σῶα καὶ ἀκέραια, καὶ μήτε τρίχα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ πυρὸς κατεκαύθη. Τοῦτο πρῶτον σημεῖον τῆς πρὸς Θεὸν αὐτῶν φιλίας καὶ οἰκειώσεως. Εὐχαριστήσαντες οὖν τῷ Θεῷ πρεπόντως, καὶ ἐπιστρέψαντες πολλοὺς πρὸς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας μὲ τὴν θαυματουργίαν ταύτην, λαμπρῶς αὐτὰ καὶ ὁσίως εἰς τόπον ἀρμόδιον κατέθεντο.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ὅλην αὐτοῦ τὴν φροντίδα εἶχεν εἰς τὴν ἁγίαν, καὶ ἐδοκίμασε μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐπιστρέψῃ

αὐτὴν εἰς τὴν θρησκείαν αὐτοῦ, καὶ μὴ δυνάμενος μὲ συλλογισμοὺς φιλοσοφίας, ἐπεχείρισε μὲ κολακείας καὶ πανουργεύματα, λέγωντας, ὑπάκουσόν μου καλὴ θύγατερ, ὅτι ὡς φιλόστοργός σου πατὴρ συμβουλεύω σοι, νὰ προσκυνήσῃς τοὺς μεγάλους θεοὺς, καὶ μάλιστα τὸν μουσικὸν Ἑρμῆν, ὅς τις σὲ ἐστόλισε μὲ τοσαῦτα τῆς φιλοσοφίας χαρίσματα, καὶ θέλω δώσῃ σοι, μάρτυρες οἱ θεοὶ πάντες, τὸ ἥμισυ μέρος τῆς ἐξουσίας μου, νὰ κατοικήσῃς μετ' ἐμοῦ εἰς τὰ βασίλεια. Ἡ δὲ ἅγια ὡς μεγαλόφρων ὁποῦ ἦτον καὶ φρόνιμος, ἐγνώρισε τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς πανουργίας σοφίσματα, καὶ λέγει αὐτῷ, ξεσκέπασε ὦ βασιλεῦ τὴν σκηνὴν, καὶ μὴ ὑποκρίνεσαι τὸ δολερὸν τῆς ἀλώπεκος, ὅτι ἐγώ, καθὼς σοι εἶπον τὸ πρότερον εἶμαι χριστιανή, καὶ ἦλθον νὰ νυμφευθῶ τῷ Χριστῷ, τὸν ὁποῖον μόνον ἔχω νυμφίον καὶ σύμβουλον, στολὴν καὶ κόσμον τῆς παρθενίας μου, καὶ ποθῶ τὸ μαρτύριον περισσότερον ἀπὸ πᾶσαν βασιλικὴν ἀλουργίδα καὶ στέφανον.

Ὁ δὲ βασιλεὺς πάλιν προσποιούμενος ὅτι φροντίζει πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς, ἀπεκρίνατο· μὴ μὲ ἀναγκάσῃς νὰ ὑβρίσω στανικῶς μου τὴν ἀξίαν σου, καὶ ἢ μάρτυς· κάμε εἴ τι θέλεις, ὅτι μὲ τὴν πρόσκαιρον αὐτὴν ἀτιμίαν θέλεις προξενήσῃ εἰς ἐμὲ δόξαν ἀληθῆ καὶ ἀθάνατον, καὶ θέλει πιστεύσῃ καὶ πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων εἰς τὸν Χριστὸν μου, καὶ ἐξόχως τοῦ παλατίου σου, ὁποῦ νὰ μὲ προπέμψωσι καὶ αὐτοὶ πρὸς τὰς ἱερὰς ἐκείνας μονὰς μὲ δόξαν πολλὴν καὶ

μεγαλοπρέπειαν. Ταῦτα μὲν εἶπεν ἡ ἅγια, ὁ δὲ Θεὸς ἐπένευσεν ἄνωθεν καὶ ἐτελειώθη ταύτης ἡ πρόρρησις.

Τότε ὁ Μαξέντιος προστάσσει νὰ ἐκδύσουν αὐτὴν τὴν βασιλικὴν πορφύραν, καὶ νὰ τύπτουν αὐτὴν μὲ νεῦρα βοῶν ἀνελεήμονα· τούτου δὲ γενομένου μετὰ τὴν πρόσταξιν, ἔτυπτον τὴν μάρτυρα δύο ὥρας δυνατὰ εἰς τὴν δυνατὰ εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὴν ράχην ὁμοῦ τοσοῦτον, ἕως οὔ κατεξέσχισαν σχεδὸν ἅπαν τὸ παρθενικὸν ἐκεῖνο σῶμα, καὶ γέγονεν ὅλον ἄσχημον ἀπὸ τὰς πληγὰς τὸ πρῶην ὥραϊον καὶ πάγκαλλον, καὶ τὰ μὲν αἵματα ἔτρεχον ποταμηδόν, καὶ ἐκοκκίνισε τὸ ἔδαφος, ἡ δὲ ἅγια ἴστατο μὲ τόσην ἀνδρείαν, καὶ γενναιότητα, ὅπου οἱ ὀρῶντες ἐθαύμαζον. Ὅψέποτε δὲ τὸ ἀνήμερον ἐκεῖνον θηρίον ἐκέλευσε νὰ φυλακώσουν αὐτὴν, καὶ νὰ μὴ δώση αὐτῇ βρῶσιν ἢ πόσιν τινὰς ἕως ἡμέρας δώδεκα, διὰ νὰ συλλογισθῇ μὲ ποῖον τρόπον κολάσεως θὰ θανατώσῃ αὐτήν.

Ἡ δὲ Αὐγοῦστα ἡ τοῦ Μαξεντίου ὁμόζυγος εἶχε πόθον πολὺν νὰ εἰδωθῇ μὲ τὴν ἅγίαν, διατὶ τὴν ἠγάπησε περισσά, ἀκούσασα τὰς ἀρετὰς αὐτῆς καὶ τὰ ἀνδραγαθήματα, καὶ μάλιστα διὰ ἓνα ὄνειρον, ὅπου εἶδεν ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας, καθὼς ἐδῶ παρακάτω φαίνεται. Ὅθεν ἐτρώθη τὴν καρδίαν τοσοῦτον εἰς τὴν ἀγάπην, ὅπου δὲν ἐδύνατο νὰ κοιμηθῇ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὴν πόλιν διὰ ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν, ἔκαμεν εἰς ἓνα χωρίον ὀλίγας ἡμέρας. Ὅθεν ἡ βασίλισσα ηὔρεν ἄδειαν, νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ποθουμένου.

Ἦτον δὲ εἷς μέγας ἄρχων δυνατός, στρατοπεδάρχης τὴν ἄξιαν, φίλος μέγας τοῦ βασιλέως, Πορφυρίων ὀνομαζόμενος, ἄνθρωπος πιστός καὶ καλόγνωμος. Τούτῳ ὁμολόγησεν ἡ Αὐγοῦστα τὴν γνώμην αὐτῆς, μυστικὰ ταῦτα λέγουσα, τὴν προλαβοῦσαν νύκτα εἶδα εἰς τὸ ὄραμά μου τὴν Αἰκατερίναν, ἣτις ἐκάθητο ἐν μέσῳ πολλῶν νέων καὶ Παρθένων ὠραίων, ἐνδεδυμένων στολὰς λευκάς, καὶ τόση λάμπις ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ὅπου δὲν ἐδυνάμην νὰ βλέπω αὐτό. Καὶ αὐτὴ μὲ ἐκάθισε πλησίον αὐτῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν κεφαλὴν μου χρυσὸν στέφανον, λέγουσα, ὁ δεσπότης Χριστὸς πέμπει σοι τοῦτον τὸν στέφανον. Ὅθεν ἔχω τόσον πόθον νὰ ἰδῶ αὐτὴν ὅπου δὲν εὐρίσκω ἀνάπαυσιν. Λοιπὸν παρακαλῶ σε νὰ κάμῃς τρόπον νὰ ἀνταμῶσω αὐτὴν κρυφᾶ.

Ὁ δὲ Πορφυρίων ἀπεκρίνατο, ἐγὼ νὰ πληρώσω τὸν πόθον σου δέσποινα, ἀφ' οὗ γοῦν ἐνύκτωσεν, ἐπῆρε διακοσίους στρατιῶτας καὶ ὑπήγασιν εἰς τὴν φυλακὴν μὲ τὴν βασίλισσαν. Καὶ δόντες τῷ δεσμοφύλακι χρήματα, ἤνοιξε τὰς θύρας. Καὶ εἰσελθόντες, ὡς εἶδεν ἡ Αὐγοῦστα τὴν ποθεινὴν ἐκείνην ὄψιν τῆς μάρτυρος, καὶ τὴν ἐπανθοῦσαν αὐτῇ θείαν χάριν, καταπλαγεῖσα ἀπὸ τὴν ἀνθηρὰν ἀκτῖνα τοῦ βασιλικοῦ ἐκείνου προσώπου, πίπτει ταχέως πρὸς τοὺς πόδας αὐτῆς μετὰ δακρῦων, τοιαῦτα λέγουσα· τῶρα εἶμαι καλότυχος καὶ μακαρία βασίλισσα, ὅπου σὲ ἀπήλαυσα, ἐγὼ ἐπόθουν ὑπὲρ φύσιν νὰ ἰδῶ τὸ βασιλικὸν σου πρόσωπον, καὶ ἐδίψουν ὡς ἔλαφος, νὰ

ἀκούσω τὴν μελίρρυτον γλῶσσάν σου, καὶ τῶρα ὅπου ἤξιώθηκα τῆς ἐφέσεως, δὲν θέλω λυπηθῆ, ἐὰν ὑστερηθῶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν βασιλείαν μου.

Εὐφραίνομαι καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν, ὑποδεχομένη τοσαύτην γλυκεῖαν αὐγὴν ἀπὸ τὴν ὠραίαν σου ὄρασιν. Μακαρία σὺ καὶ ζηλωτὴ, ὅτι τοιοῦτῳ δεσπότη προσεκολλήθης, ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνεις τοσαύτας δωρεὰς καὶ χαρίσματα. Ἡ δὲ ἅγια ἀπεκρίθη αὐτῇ λέγουσα, μακαρία εἶσαι καὶ σὺ ὡ βασιλίσα, ὅτι βλέπω ἓνα στέφανον ὅπου βάλλουσιν εἰς τὴν κορυφὴν σου οἱ Ἄγγελοι, τὸν ὁποῖον θέλεις λάβῃ μετὰ τρίτην ἡμέραν, καὶ διὰ ὀλίγην κόλασιν ὅπου θέλεις ὑπομείνῃ, θέλεις ὑπάγῃ πρὸς τὸν ἀληθῆ βασιλέα, νὰ βασιλεύῃς αἰῶνια. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ, φοβοῦμαι τὰς βασάνους καὶ τὸν ὁμόζυγον, ὅτι εἶναι πολλὰ σκληρὸς καὶ ἀπάνθρωπος. Λέγει πρὸς αὐτὴν ἡ ἅγια, ἔχε θάρρος, ὅτι θέλεις ἔχῃ εἰς τὴν καρδίαν σου τὸν Χριστὸν βοηθοῦντά σοι, ὅπου νὰ μὴ ἐγγίση εἰς σὲ καμία βάσανος, μόνον ὀλίγον θέλει πονέσῃ τὸ σῶμα σου ἐδῶ πρόσκαιρα, καὶ ἐκεῖ νὰ ἀναπαύεσαι αἰῶνια.

Καὶ ὡς ἔλεγε ταῦτα ἡ ἅγια, ἠρώτισεν αὐτὴν ὁ Πορφυρίων, λέγων, τί ἀγαθὸν χαρίζει ὁ Χριστὸς εἰς ὅσους πιστεύουσιν εἰς αὐτόν; ὅτι βούλομαι νὰ γένω καὶ ἐγὼ στρατιώτης αὐτοῦ, καὶ ἡ μάρτυς· δὲν ἀνέγνωσ ποτὲ καμίαν γραφὴν τῶν χριστιανῶν, οὔτε ἤκουσες; Καὶ ὁ Πορφυρίων· ἀπὸ παιδίον ἤμην εἰς τοὺς πολέμους, ἀσχολούμενος, καὶ δὲν ἐφρόντιζον ἄλλα πράγματα. Λέγει εἰς αὐτόν ἡ ἅγια· δὲν δύναται γλῶσσα

νά διηγηθῆ τὰ ἀγαθὰ ὅποῦ ὁ πανάγαθος Θεός, καὶ φιλόανθρωπος ἠτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, καὶ φυλάττουσι τὰ τούτου προστάγματα. Τότε ὁ Πορφυρίων χαρᾶς ἀπείρου πληθεὶς, πιστεύει εἰς τὸν Χριστὸν μὲ τοὺς διακοσίους στρατιῶτας καὶ μὲ τὴν βασίλισσαν. Καὶ ἀσπασάμενοι ἅπαντες μετ' εὐλαβείας τὴν μάρτυρα, ἀνεχώρησαν.

Ὁ δὲ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός, δὲν ἄφηκε τὴν ἁγίαν ἀνεπιμέλητον τοσαύτας ἡμέρας, ἀλλ' ὡς φιλόστοργος Πατὴρ ἔδειξε πρὸς αὐτὴν κηδεμονίαν τὴν πρέπουσαν, καὶ ἔπεμπεν αὐτῇ τροφὴν μίαν περιστερὰν καθ' ἐκάστην, ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ καλὸς ἀγωνοθέτης ἦλθε νὰ ἐπισκέψῃ αὐτὴν μὲ δόξαν πολλήν, καὶ ὅλα τὰ οὐράνια πράγματα. Καὶ ἐδυνάμωσε τὴν καρτερίαν αὐτῆς περισσότερον, καὶ ἔδωκε θάρρος εἰς αὐτὴν λέγων, μὴ δειλιάσῃς ἠγαπημένη μου θύγατερ, ὅτι ἐγὼ εἶμαι μετὰ σοῦ, καὶ δὲν θέλει ἐγγίση εἰς σὲ καμία βάσανος, ἀλλὰ μὲ τὴν ὑπομονὴν σου θέλεις ἐπιστρέψῃ πολλοὺς εἰς τὸ ὄνομά μου, καὶ νὰ ἀξιωθῆς πολλοὺς στεφάνους καὶ τρόπαια.

Ταῦτα εἶπεν αὐτῇ τὴν τελευταίαν νύκτα ὁ Κύριος· καὶ τὸ πρῶτ' καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ὁ Μαξέντιος, προστάσσει νὰ φέρουν τὴν ἁγίαν Αἰκατερίναν, ἣτις εἰσηλθεν εἰς τὰ βασίλεια μετὰ τῶν πνευματικῶν χαρίτων καὶ τῆς γλυκείας ἐκείνης φαιδρότητος, ὡς τε ὅποῦ καὶ οἱ παρόντες περιελάμφθησαν ἀπὸ τὴν αἴγλην τῆς αὐτῆς ὠραιότητος. Ἀλλὰ καὶ ὁ βασιλεὺς

ἔξεπλάγη καὶ αὐτὸς δεινῶς, καὶ νομίζοντας, ὅτι ἔλαμβάνε παρά τινος τροφήν εἰς τὴν φρουράν, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἀδυνάτισε τόσας ἡμέρας, οὔτε τὸ παράπαν ἀσχήμισεν, ἐβούλετο νὰ κακοποιήσῃ τοὺς φύλακας. Ἡ δὲ ἅγια διὰ νὰ μὴ κολασθοῦν οἱ ἀνεύθυνοι, ὡμολόγησε τὴν ἀλήθειαν, λέγουσα, ἐγὼ βασιλεῦ τροφήν ποσῶς δὲν ἔλαβα ἀπὸ ἄνθρωπον, ἀλλὰ ὁ δεσπότης μου Χριστὸς, ὁποῦ φροντίζει διὰ τοὺς δούλους αὐτοῦ, μὲ ἔτρεφεν.

Ὁ γοῦν βασιλεὺς θαυμάζοντας τοιοῦτον κάλλος, ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ πάλιν μὲ κολακείαν, καὶ ὑπουλότητα τὴν ἅγιαν, λέγων ταῦτα· σοὶ πρέπει τὸ βασίλειον θύγατερ ἡλιόμορφε κόρη, ὁποῦ ὑπερβαίνεις τὴν Ἀφροδίτην εἰς τὴν εὐπρέπειαν. Ἐλθέ γοῦν θυσίασον τοῖς θεοῖς, νὰ γένῃς βασίλισσα, νὰ περάσῃς μετ' ἐμοῦ ζωὴν πανευφρόσυνον, καὶ μὴ θελήσῃς, παρακαλῶ σε, νὰ ἀπωλεσθῇ ἡ τοσαύτη ὠραιότης μὲ κολαστήρια. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ ἅγια· Ἐγὼ εἶμαι γῆ καὶ πηλός, καὶ πᾶσα ἡ ὠραιότης ὡς ἄνθος μαραίνεται καὶ ὡς ὄνειρος ἀφανίζεται, ἢ ἀπὸ ὀλίγην ἀσθένειαν, ἢ ἀπὸ γῆρας, ἢ μὲ θάνατον, λοιπὸν μὴ φρόντιζε διὰ τὸ κάλλος μου.

Ὅτε δὲ ταῦτα διελέγετο ἡ ἅγια μὲ τὸν Μαξέντιον, ἔπαρχός τις Χουρσασαδὲμ ὀνόματι, ὄξυς εἰς ὀργήν, καὶ εἰς τιμωρίαν εὐκόλος, θέλοντας νὰ δείξῃ πρὸς τὸν βασιλέα ἀγάπην καὶ εὐνοίαν, συλλογισθεὶς ὀλίγον κατὰ διάνοιαν, εἶπε ταῦτα· Ἐγὼ βασιλεῦ εὔρηκα μίαν

μηχανὴν νὰ νικήσῃ τὴν κόρην, ἢ νὰ λάβῃ πολυώδυνον θάνατον. Πρόσταξον νὰ κάμουν τέσσαρας ξυλίνους τροχοὺς εἰς μίαν περόνην, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ καρφώσουν γύροθεν ξιφάρια, καὶ ἄλλα σίδηρα κοπτερὰ καὶ ὀξύτατα. Οἱ δύο νὰ γυρίζουσι δεξιά, καὶ οἱ δύο ἀριστερά, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἄς βάλλουσιν αὐτὴν δεδεμένην, καὶ οὕτω γυρίζοντες οἱ τροχοί, νὰ καταξοσχίζουν τὰς σάρκας αὐτῆς. Καὶ πρῶτον μὲν ἄς γυρίσουν τοὺς τροχοὺς, μήπως καὶ φοβηθῇ τὸ σκληρὸν τοῦτο μηχανήμα, νὰ τελέσῃ τὸ προστασσομένον, εἰ δὲ μή, ἄς λάβῃ ἑλεεινὸν θάνατον. Ἦρесе τῷ βασιλεῖ ἡ βουλή τοῦ ἐπάρχου, καὶ προστάσει νὰ κάμουν ὡς ἄνωθεν.

Εἰς τρεῖς ἡμέρας λοιπὸν ἐτελειώθησαν, καὶ φέροντες τὴν ἁγίαν εἰς ἐκεῖνο τὸ δεινὸν κολαστήριον, ἐγύρισαν μὲ βίαν πολλὴν τοὺς τροχοὺς νὰ φοβηθῇ. Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, βλέπεις; εἰς αὐτὸ τὸ μηχανήμα μέλλεις νὰ λάβῃς πικρότατον θάνατον, ἐὰν δὲν προσκυνήσῃς τὰ εἴδωλα. Ἡ δὲ ἁγία ἀπεκρίνατο· Εἶπόν σοι πολλάκις τὴν γνώμην μου, λοιπὸν μὴ ἀργοπορῆς τὸν καιρὸν, ἀλλὰ κάμε ὡς βούλεσαι· ἀφ' οὗ γοῦν ἔδοκίμασε πάλιν πολλάκις ὁ ἀλιτήριος μὲ κολακείας καὶ πανουργεύματα, καὶ δὲν ἐδυνήθη νὰ μεταφέρῃ τὴν γνώμην αὐτῆς, προστάσει νὰ ριφθῇ δεδεμένη εἰς τοὺς τροχοὺς, καὶ νὰ κινήσουν αὐτοὺς ἰσχυρὰ καὶ ὀξύτατα, ὅπως μὲ τὴν βίαν καὶ σφοδρότητα τοῦ κινήματος, ὑπομείνῃ δεινότερον θάνατον. Ἀλλὰ μὲ τὴν θείαν χάριν καὶ βούλησιν ἐγένετο ἐναντία τῶν

μελετωμένων ἢ ἔκβασις, ὅτι Ἄγγελος Κυρίου καταβὰς οὐρανόθεν ἐβοήθησε τῇ ἀγία, ἥτις εὐθὺς εὐρέθη λελυμένη ἐκ τῶν δεσμῶν σώα, καὶ ἀβλαβής, οἱ δὲ τροχοὶ μόνον κυλισθέντες, πολλοὺς ἀπίστους ἐλεεινῶς ἐθανάτωσαν. Οἱ δὲ περισσιῶτες ἰδόντες τὸ παράδοξον θαῦμα, μέγας ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν ἀνεκραύγαζον, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν θυμὸν σκοτισθεὶς ἐμαίνετο, καὶ ἐμελέτα πάλιν νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἀγίαν καὶ ἄλλην νεωτέραν κόλασιν.

Ἄλλ' ἡ Αὐγοῦστα ὡς ἤκουσε τοιοῦτον θαυμάσιον, ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς, καὶ ἤλεγξε παρρησίᾳ τὸν βασιλέα, λέγουσα· ἐπ' ἀληθείας μωρὸς καὶ ἀνόητος εἶσαι νὰ πολεμῆς μὲ τὸν ζῶντα Θεόν, καὶ νὰ βασανίζῃς τὴν δούλην αὐτοῦ ἄδικα. Ταῦτα ἀνελπίστως ἀκούων ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀγριωθεὶς ἀπὸ τὴν μανίαν, ἐγένετο πάντων τῶν θηρίων ἀπανθρωπότερος. Καὶ ἀφήνοντας τὴν ἀγίαν στρέφει τὸν θυμὸν κατὰ τῆς συζύγου. Καὶ ἀστοχήσας ὁ θηριόγνωμος τῆς φύσεως τὴν συγγένειαν, προστάσσει νὰ ἀνασπάσουν τὰ βυζία τῆς γυναικὸς αὐτοῦ μὲ κάποια ὄργανα. Ἡ δὲ μακαρία Αὐγοῦστα ἠσθάνετο πολλῆς καὶ δριμυτάτης τῆς βασάνου, πλὴν ἔχαιρεν, ὅτι διὰ τὸν ἀληθῆ Θεὸν ἔπασχε, πρὸς τὸν ὁποῖον προσηύχετο, νὰ πέμψῃ αὐτῇ ἐξ ὕψους βοήθειαν. Ἀφ' οὗ γοῦν ἔκοψαν τοὺς μαστοὺς αὐτῆς οἱ δῆμιοι, καὶ ἔτρεχε τὸ αἷμα ποταμηδόν, ἐλυποῦντο οἱ παρεσιῶτες καὶ συνεπόνουν αὐτῇ διὰ τὴν τοιαύτην πικροτάτην ὀδύνην καὶ ἀνέλπιστον κόλασιν.

Ὁ δὲ αἰμοβόρος ἐκεῖνος καὶ ἄσπλαγχνος, δὲν ἐσπλαγχνίσθη ποσῶς τὴν σάρκα αὐτοῦ, ἀλλὰ προστάσσει νὰ κόψουν τὴν κεφαλὴν αὐτῆς με μάχαιραν. Ἡ δὲ ἀσμένως δεξαμένη τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν, εἶπε πρὸς τὴν ἀγίαν με ἀγαλλίασιν, δούλη τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, κάμε προσευχὴν διὰ λόγου μου. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ, πορεύου εἰς εἰρήνην νὰ βασιλεύης με τὸν Χριστὸν αἰῶνια. Ἡ μὲν οὖν μακαρία Αὐγοῦστα τῇ κγ' Νοεμβρίου ἐτμήθη τὴν κεφαλὴν κατὰ τὴν πρόσταξιν, ὁ δὲ στρατηλάτης Πορφυρίων, ὑπῆγε κρυφᾶ τὴν νύκτα με τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐνεταφίασαν αὐτῆς τὸ τίμιον λείψανον.

Τὸ πρῶτ' ὁ θέλωντας ὁ τύραννος νὰ παιδεύσῃ τινὰς ἀνευθύνους, ἐπαρρησιάσθη με τοὺς λοιποὺς στρατιῶτας εἰς τὸ κριτήριον, λέγοντες, καὶ ἡμεῖς χριστιανοὶ ἐσμέν, στρατιῶται τοῦ μεγάλου Θεοῦ ἐπίσημοι. Ταύτην τὴν ἀκοὴν μὴ ὑποφέρωντας ὁ Μαξέντιος, ἐστέναξεν ἐκ βάθους καρδίας κρᾶζοντας, φεῦ ἀπωλέσθηκα, ἔστωντας νὰ ζημιωθῶ τὸν θαυμαστὸν Πορφυρίωνα. Ἐπειτα στραφεὶς πρὸς τοὺς λοιπούς, ἔλεγε, καὶ ὑμεῖς ὧ στρατιῶται μου φίλτατοι τί ἐπάθετε, καὶ κατεφρονήσατε τοὺς πατέρας θεοῦ, τί ἔπταισαν ὑμῖν; οἱ δὲ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, μόνον ὁ Πορφυρίων εἶπεν αὐτῷ· διατί ἀφῆκας τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐρωτᾷς τοὺς πόδας; μετ' ἐμοῦ διαλέγου. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπε, κακὴ κεφαλὴ, σὺ εἶσαι ἡ αἰτία τῆς ἀπωλείας αὐτῶν. Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ δευτερώσῃ τὸν λόγον ἀπὸ τὸν θυμὸν αὐτοῦ, ἐκέλευσε νὰ κόψουν

πάντων τὰς κεφαλὰς. Καὶ οὕτω τῇ κδ' Νοεμβρίου ἐτελειώθησαν. Καὶ ἐπληρώθη τῆς ἁγίας ἢ πρόρρησις, ὅπου εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τὸ παλάτιον αὐτοῦ θέλουν πιστεύειν εἰς τὸν Χριστὸν δι' αὐτῆς.

Τῇ ἐπαύριον ἔφεραν τὴν ἁγίαν Αἰκατερίναν εἰς τὸ κριτήριον, καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Μαξέντιος, πολλὴν θλίψιν καὶ ζημίαν ἔδωκάς μοι. Σὺ ἐπλάνεσας τὴν γυναῖκά μου, καὶ τὸν ἀνδρεῖον μου στρατηλάτην, ὅπου ἦτον ὅλη ἡ δύναμις τοῦ στρατεύματός μου, καὶ ἄλλα κακὰ συνέβησάν μοι διὰ μέσου σου, καὶ ἔπρεπε νὰ σὲ θανατώσω ἀνελεήμονα, ἀλλὰ συγχωρῶ σοι, διατὶ λυποῦμαι σε καὶ δὲν θέλω νὰ ἀπολεσθῇ κακῶς κόρη τοσοῦτον ὠραία καὶ πάνσοφος. Λοιπὸν κάμε τὸ θέλημά μου φιλτάτη μου, καὶ θυσίασον τοῖς θεοῖς, νὰ σὲ λάβω βασίλισσαν νόμιμον, καὶ ποτὲ νὰ μὴ σὲ λυπήσω, οὔτε νὰ κάμω τίποτε πρᾶξιν χωρὶς τὸν λόγον σου, καὶ νὰ περάσης τόσῃν εὐφροσύνην καὶ μακαριότητα, ὅπου νὰ μὴν ἐχάρη ποτὲ εἰς τὸν κόσμον ὁμοίως ἄλλη βασίλισσα. Αὐτὰ καὶ ἕτερα πλείονα λέγων ὁ πανοῦργος, ἐκίνει κάθε λίθον κατὰ τὴν παροιμίαν, νὰ μεταφέρῃ τὴν γνώμην τῆς ἁγίας.

Ἔπειτα βλέπωντας ὅτι μήτε μὲ κολακείας μήτε μὲ ὑποσχέσεις, οὔτε μὲ φοβερισμοὺς κολαστηρίων ἐδύνατο νὰ μαλάξῃ τὴν στερροτέραν ἀδάμαντος, ἀπελπισθεὶς τελείως ὁ ἄνους καὶ ἀφρονέστατος, ἔδωκε κατ' αὐτῆς τὴν ἀπόφασιν, νὰ τὴν ἀποκεφαλίσουν ἔξω

τῆς πόλεως, παραλαβόντες οὖν ταύτην οἱ στρατιῶται ἀπήρχοντο εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἠκολούθει δὲ καὶ ὄχλος πολὺς ὀπίσω αὐτῆς ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, κλαίοντες πικρῶς, ὅτι ἔμελλε νὰ ἀπωλεσθῆ, καθὼς ἐκεῖνοι ἐνόμιζον, τοιαύτη πάγκαλλος κόρη καὶ πάνσοφος. Αἱ δὲ πρόκριτοι τῶν γυναικῶν καὶ εὐγενικώτεραι, ἔλεγον πρὸς ταύτην ὀλοφυρόμεναι, ὧ ὠραιότατη κόρη καὶ πάμφωτε, διατί εἶσαι τόσον σκληροκάρδιος, καὶ προτιμᾷς θάνατον ὑπὲρ τὴν γλυκυτάτην ζωὴν; διατί νὰ ἀφανισθῆ ἀκαίρως καὶ ματαίως τὸ ἄνθος τῆς σῆς νεότητος; δὲν εἶναι κάλλιον νὰ ὑπακούσης τῷ βασιλεῖ, καὶ νὰ ἀπολαύσης τοσαύτην μακαριότητα, παρὰ νὰ κακοθανατωθῆς ἐλεεινότατα; Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· ἄφετε τὸν ἀνωφελεῖ θρῆνον καὶ χαίρετε μάλιστα, ὅτι ἐγὼ θεωρῶ τὸν νυμφίον μου Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ποιητὴν καὶ σωτῆρά μου, ὅς τις εἶναι τῶν μαρτύρων ἢ ὠραιότης καὶ στέφανος, καὶ προσκαλεῖται με εἰς ἐκεῖνα τὰ ἄρρητα κάλλη τοῦ παραδείσου, νὰ συμβασιλεύω μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ συναγάλλωμαι εἰς αἶῶνα τὸν ἀτελεύτητον. Λοιπὸν οὐκ ἐμέ, ἀλλὰ ἐαυτὰς κλαύσατε, ὅπου ὑπάγετε διὰ τὴν ἀπιστίαν ὅπου ἔχετε εἰς πῦρ ἀτελεύτητον νὰ ὀδυνᾶσθε καὶ νὰ φλογίζεσθε πάντοτε.

Ἀφ' οὗ γοῦν ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τῆς τελειώσεως, ἔκαμεν τὴν προσευχὴν ταύτην· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός μου εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἔστησας ἐπὶ πέτραν τῆς ὑπομονῆς τοὺς πόδας μου, καὶ κατηύθυνάς μου τὰ διαβήματα, ἔκτεινον τώρα τὰς ἀχράντους παλάμας

σου, ὁποῦ εἰς τὸν Σταυρὸν ἐτραυμάτισες, καὶ δέξαι μου τὴν ψυχὴν, τὴν ὁποῖαν ἔθυσα διὰ τὴν ἀγάπην σου. Μνήσθητι Κύριε, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα εἴμεθεν, καὶ μὴ ἀφήσης νὰ φανερωθῶσιν ἀπὸ τοὺς δεινοὺς ἐξεταστὰς εἰς τὸ φοβερὸν σου κριτήριον τὰ ἐν ἀγνοίᾳ μου πταίσματα, ἀλλὰ ἀπόπλυνον αὐτὰ μὲ τὰ αἷματα ὁποῦ ἔχυσα διὰ ἀγάπην σου, καὶ οἰκονόμησε νὰ γένη τὸ σῶμα τοῦτο ὁποῦ διὰ σὲ κατεκόπη, ἀθέατον εἰς ἐκείνους ὁποῦ θέλουν ζητήσῃ αὐτό, καὶ φύλαξον αὐτὸ σῶον καὶ ἀκέραιον ὅπου ὀρίσει ἡ βασιλεία σου. Ἐπίβλεπον ἐξ ὕψους ἀγίου σου Κύριε ἐπὶ τὸν περιστῶτα λαὸν τοῦτον, καὶ ὁδήγησον αὐτοὺς εἰς τὸ φῶς τῆς σῆς ἐπιγνώσεως. Δίδου δὲ καὶ εἰς ὅσους ἐπικαλέσονται δι' ἐμοῦ τὸ πανάγιόν σου ὄνομα τὰ πρὸς τὸ συμφέρον αἰτήματα, διὰ νὰ ὑμνῶνται ὑπὸ πάντων τὰ μεγαλεῖά σου, καὶ νὰ σὲ δοξάζουσι μὲ τὸν συνάναρχον Πατέρα καὶ τὸ συναῖδιον Πνεῦμα σου, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ταῦρα προσευξαμένη, εἶπε πρὸς τὸν δῆμιον νὰ τελέσῃ τὸ προστασσομένον· ὅς τις ἐκτεῖνας τὸ ξίφος, ἀπέκοψε τὴν τιμίαν αὐτῆς κεφαλὴν καὶ πάλι τότε βουλόμενος ὁ Θεὸς νὰ τιμήσῃ τὴν ἀγίαν αὐτοῦ καὶ πάνσεπτον μάρτυρα, ἐποίησε θαῦμα ἐπὶ τῷ θαύματι. Διότι εἰς μὲν τὴν ἐκκοπὴν τῆς μακαρίας αὐτῆς κεφαλῆς εἶδον ὅλοι οἱ παρόντες ὁποῦ ἔρρευσε γάλα ἀντὶ αἵματος, τὸ δὲ σεβάσιμον αὐτῆς καὶ πάντιμον λείψανον ἔλαβον τὴν ὥραν ἐκείνην ἅγιοι ἄγγελοι, καὶ ἀπεκόμισαν αὐτὸ σεβασμίως εἰς τὸ Σίναιον ὄρος, καὶ ἐντίμως αὐτὸ

περιέστειλαν. Ἐκρύπτετο δὲ τὸ σεβάσμιον αὐτῆς καὶ ἅγιον λείψανον εἰς μίαν κορυφὴν ὑψηλὴν καὶ δυσανάβατον χρόνους διακοσίους πρὸ τοῦ νὰ κτισθῇ τὸ ἅγιον μοναστήριον τοῦ Σινά, ὑπὸ μόνων τῶν ἀσκητῶν γινωσκόμενον καὶ τιμώμενον. Τοσαῦτα γὰρ ἔτη καταριθμοῦνται ἀπὸ τὸν καιρὸν Μαξεντίου τοῦ βασιλέως, τοῦ ἀποκτείναντος τὴν ἁγίαν, ἕως τὸν καιρὸν τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ τοῦ κτίσαντος τὸ ἅγιον μοναστήριον τοῦ Σινά, ὁπότε καὶ τὸ ἅγιον τοῦτο λείψανον μετεκομίσθη ἀπὸ τὴν κορυφὴν τούτου τοῦ βουνοῦ καὶ κατετέθη εἰς τὸ ἅγιον βῆμα τοῦ καθολικοῦ, ἔνθα καὶ μέχρι τῆς σήμερον ὁράται καὶ προσκυνεῖται, ἄμετρα εὐωδιάζον, καὶ ἰάσεις ἐπιτελοῦν.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ σιωπηθῇ τὸ θαῦμα, ὅπου μέχρι τοῦ νῦν φαίνεται ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν ταύτην, ὅπου τὸ λείψανον τῆς ἁγίας, ὡς εἴπομεν, ἐκρύπτετο. Εἶναι ὅλη ἡ κορυφὴ ἐκείνου τοῦ βουνοῦ μία πέτρα μονόλιθος, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἦτον κρυπτόμενον τὸ λείψανον τῆς ἁγίας. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἐπῆραν ἀπ' ἐκεῖ, ὡς τοῦ θαύματος, θαυμαστός ὁ Θεὸς ὁ δοξάζων τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μὲ σημεῖα καὶ τέρατα, ἡ πέτρα ἐκείνη ἐφούσκωσεν, ὡσὰν ζυμᾶρι, καὶ ἔκαμεν ἓνα σχῆμα κορμίου γυναικὸς μὲ τὰ ἐνδύματα αὐτῆς, κειμένη ὑπτία ὡσεὶ νεκρός. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα νὰ τὸ συκοφαντήσῃ τις, καὶ νὰ εἰπῇ πὼς εἶναι τέχνη χειρὸς ἀνθρώπου, ἢ γουν πλάσμα, καὶ ὄχι θαῦμα, δὲν δύναται, διότι ἐλέγχει αὐτὸν ἡ πέτρα, ἐκ φύσεως οὕσα

σκληρὰ καὶ δυνατὴ τόσοι, ὁποῦ πολλοὶ προσκυνηταὶ Ῥωμαῖοι, καὶ Φράγγοι δοκιμάζουσι μὲ σφυρία καὶ ἄλλα ἐργαλεῖα νὰ κόψουν κομμάτι διὰ εὐλάβειαν καὶ δὲν δύνανται.

Τοῦτο εἶναι τὸ μαρτύριον τῆς πανσόφου καὶ θαυμασίας Αἰκατερίνης, ἥτις ἠγάπησεν οὕτω τὸν οὐράνιον νυμφίον Χριστόν, ὁποῦ κατεφρόνησε πλοῦτον καὶ δόξαν, καὶ πᾶσαν ματαίαν ἀπόλαυσιν, ὅθεν ἀγάλλεται τώρα καὶ συνευφραίνεται μετὰ τῶν ἀγίων ἀεὶ καὶ πάντοτε, ἔπαθε πρὸς ὥρας, καὶ ἔλαβε ἀπόλαυσιν αἰώνιον. Αὐτὴν μιμήθητι ἀκροατὰ, καὶ γίνου μάρτυς κατὰ τὴν προαίρεσιν, χωρὶς νὰ χύσης τὸ αἷμα σου, καὶ ἐπειδὴ τώρα δὲν εἶναι ἀνάγκη, οὔτε τινὰς σε δυναστεύει νὰ προσκυνήσης τὰ εἰδῶλα, οὔτε νὰ ἀρνηθῆς τὸν σωτῆρά σου, κἂν ἀρνήθητι καὶ νικήσον τὰ πάθη τοῦ σώματος, ἤγουν ὅταν σὲ ὑβρίσῃ τις, ἢ ἀδικήσῃ, ἢ δεῖρῃ σε μακροθύμησον, καὶ ὑπόμεινον τὴν ὑβριν διὰ τὸν Κύριον, ὅπως τιμηθῆς ὑπ' αὐτοῦ αἰώνια. Εἰ δὲ καὶ θυμωθῆς καὶ ἀποδώσης τῷ πταίσαντι κακὸν περισσότερον, γέγονας σχεδὸν ἀρνητῆς τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ προσεκύνησας τὸν Ἄραν. Τὸ ὅμοιον πίστευε καὶ εἰς τὰ ἐπίλοιπα πάθη καὶ ἀμαρτήματα, ἤγουν ὅταν ἔχῃς πόλεμον εἰς τὴν σάρκα, καὶ τὸν νικήσης ἀνδρείως, λογίζεσαι μάρτυς· εἰ δὲ καὶ νικηθῆς καὶ πορνεύσης, προσεκύνησας τῆς Ἀφροδίτης τὸ εἶδωλον, ἐὰν μεθύσης, ἐθυσίασες εἰς τὸν Διόνυσον, ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἐπίλοιπα πάθη ψυχῆς τε καὶ σώματος, ἐὰν νικήσης αὐτὰ, καὶ καταφρονήσης,

θέλεις λάβη ἀπὸ τοῦ ἀθλοθέτου Χριστοῦ ἀμαραντίνους
τοὺς στεφάνους, νὰ εὐφραίνεσαι μετὰ τῶν ἁγίων
μαρτύρων ἀεὶ καὶ πάντοτε, καὶ νὰ δοξάζῃς τὴν
παναγίαν Τριάδα, καὶ τὴν ἀειπάρθενον Δέσποιναν εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν ἀτελευτήτων αἰώνων. Ἀμήν.

